

v/Lasse Lager
avdelingsdirektør

Høring om forslag til regelverk for kontrollutrustning i drosje

Vi ønsker først å takke for invitasjonen til å gi innspill til forslag om regelverk for kontrollutrustning i drosje. For mange synshemmede er tilgang til drosje ofte avgjørende for å komme seg dit man skal. Blindforbundet er derfor særlig opptatt av at man sikrer et godt nok, trygt og lett tilgjengelig tilbud – også for synshemmede og andre grupper av funksjonshemmede.

Kontrollutrustning uten fastmontert enhet (heldigital kontrollutrustning)

Blindforbundet ønsker ikke at man går for løsningen som foreslås om at man har kontrollutrustning uten fastmontert enhet i kjøretøyet, som forutsetter at kundene har en motsvarende applikasjon på sin digitale enhet. Vi synes det er veldig problematisk å legge opp til et system som kun kan tilby drosjetjenester som er bestilt på forhånd via appen, og som blir betalt gjennom kontrollutrustningen.

Rapporten fra Oslo Economics legger til grunn at det er ca. 600 000 personer som ikke er digitale. Dette er en veldig stor gruppe som utestenges, og vi mener at dette vil ha uheldige konsekvenser og oppleves som diskriminerende. Selv om det i rapporten fra Oslo Economics skisseres en mulig løsning ved å muliggjøre forhåndsbestilling via ringing til en tredjepart (dette forutsetter da at det også blir mulig å betale kontant og med kort), så merker vi oss at rapporten ikke kan utelukke at det uansett i enkelte områder med få ikke-digitale brukere kan være en risiko for bortfall av tjenester for denne gruppen. Dette fordi etterspørselen etter tjenester fra aktører som tilbyr telefonbestilling er lav.

Blindeforbundet mener at dette på sikt vil føre til et langt dårligere drosjetilbud for synshemmede og andre. Vi stilte oss også skeptiske til en del av de store endringene som ble foreslått i drosjenæringen da man hadde på høring endringer i drosjereguleringen i 2020. Allerede nå ser vi tendenser til at mange kommuner får et dårligere drosjetilbud, særlig ved kveld/natt og helg/helligdager. Dette har gjort at f.eks. Troms og Finnmark fylke har på høring om man skal innføre eneretter i samtlige kommuner.

Vi stiller oss kritiske til hvordan en heldigital kontrollutrustning vil påvirke tilbudet i små og mellomstore kommuner, samt at vi ikke ønsker at det blir en todeling av drosjemarkedet i store kommuner. Kombinert med problematikken nevnt i avsnittet over, så vil dette kunne føre til utestenging av en stor gruppe mennesker – blant annet mange synshemmede.

Det er også problematisk at det i høringsnotatet vises til at det er en risiko for at tilbudet til ikke-digitale kunder vil prises høyere enn tilbudet basert på heldigitale kontrollutrustninger. Vi mener at det er stor sannsynlighet for at dette rammer de mest sårbare kundene.

Konsekvensene av å innføre dette alternativet vil sannsynligvis føre til bortfall av eller redusert tilbud til ikke-digitale personer. Vi merker oss at departementet vurderer det slik at kundene fortsatt vil få et tilstrekkelig drosjetilbud ved at etterspørsel i markedet sikrer tilbudet, evt. ved at fylkeskommunene stiller krav ved tildeling av kontrakt om enerett og/eller tjenestekjøp. Vi mener at man ikke kan lene seg på at markedet skal sikre dette. Dessuten ser vi på det som et statlig ansvar å sikre et godt og fullverdig drosjetilbud for alle – uansett hvor i landet man befinner seg, eller hvilken funksjonsnedsettelse man har.

Det skisseres altfor mange mulige risikofaktorer ved innføringen av en heldigital kontrollutrustning, man bør derfor ikke ta denne sjansen. Selv om dette beskrives som sannsynlig å ramme veldig få, vil den ramme de det gjelder ganske hardt. Vi er uenig i departementets vurdering av at dersom tilbudet til ikke-digitale kunder bortfaller, bør dette tilbudet sikres på en annen måte enn å fastholde kravet om en fastmontert enhet i drosjen. Det beste vil være å hindre at en slik situasjon oppstår, og å sikre et likeverdig og godt nok tilbud allerede nå, ved å fastholde krav om fastmontert kontrollutrustning/taksameter.

Merking av drosje

Departementet vurderer om det bør være ulike krav til merkingen av drosje med og uten fastmontert enhet, og ett av forslagene er ulik merking på siden av bilen. For mange synshemmede kan det være vanskelig å identifisere hvor bilen man har bestilt er, eller evt. skulle kunne lese merkingen på siden av bilen for å få vite om dette er en drosje man kan benytte seg av eller ikke. Det blir enda mer utfordrende hvis man skulle få et todelt drosjetilbud, i tillegg til at det da legges opp til at du visuelt må kunne skille på de ulike bilene og vite hvem som er tilgjengelig for deg. Vi ønsker at alle drosjer i markedet skal kunne tilby tjenester til alle brukere og ha synlige takskilt.

Kontrollutrustning med en fastmontert enhet

Blindforbundet mener at man skal gå for en kontrollutrustning med fastmontert enhet, som bør være et taksameter. Dette vil sikre et likeverdig tilbud for alle reisende. Å bestille og betale via en app kan være et supplement til denne løsningen.

Departementet legger til grunn at aktører som benytter fastmonterte enheter tilbyr muligheter for betaling med kontant og kort, samtidig som man skriver at det som utgangspunkt bør være opp til tilbydere å vurdere dette ut ifra etterspørsel. Blindforbundet mener at dette må reguleres og bør stå som et eksplisitt krav i forskriften om at drosjer med fastmontert enhet som en del av kontrollutrustningen må tilby kontant- og kortbetaling.

Apper og andre teknologiske løsninger

Vi ønsker å påpeke viktigheten av at alle teknologiske løsninger som benyttes, som f.eks. apper, er universelt utformet. Dette er også lovpålagt.

Synshemmede digitale brukere opplever stadig vekk at apper ikke er universelt utformet eller godt nok tilrettelagt. Ett eksempel kan være at appen utformes på en måte som ikke fungerer sammen med den hjelpeteknologien synshemmede bruker.

Avslutning

Avslutningsvis ønsker vi å legge vekt på viktigheten av å sikre et godt og likeverdig drosjetilbud til alle samfunnsborgere. Vi ser at en del endringer som foreslås kan ramme sårbare grupper hardest.

For Blindforbundet er det viktig at man enkelt har tilgang til taxi, uansett om man ønsker å praie, bestille på telefon eller via app. Samtidig må man også kunne betale med kontakter, kort, via app eller med TT-kort. Videre må reisen oppleves trygg og opplysninger om pris, løyvenummer og drosjens posisjon, samt annen viktig informasjon om reisen, pris m.m. må være enkel å få og tilgjengelig også for synshemmede.

Med vennlig hilsen

Sverre Fuglerud

Farah Ramadan

Seksjonsleder samfunnskontakt
Norges Blindforbund

Rådgiver interessepolitisk avd.